

EIGENAARS EN UITBATERS VAN DE SPINNERIJ DESMET-GUEQUIER

Guido Deseyn

Historiek der katoenfabriek De Smet-Guequier (het huidige MIAT) op basis van volkstellingen 1796 tot 1960.

Deel 1 verscheen in het VIAT-tijdschrift 1987 deel 19-20, jg. 5 nr. 3-4.

Voor de Gentse katoen-nijverheid in het eerste kwart van de 19e eeuw, is deze historiek van belang als vergelijking tussen een klein bedrijf en dit van 'mogol' Lieven Bauwens die in die periode de industriële katoenspinnerij quasi monopoliseerde (1).

Vóór 1811-1812 blijkt nog geen sprake van een katoenbedrijf op het site Oudevest. Enkel een ververij van een zekere Roelants René kan op basis van volkstelling-gegevens als industriële voorloper op dit site worden gelokaliseerd. Verder op de Oudevest baatte de familie Roelants trouwens een aanverwante blauw- en roodververij uit.

Volgens de volkstellingen bewaard in de archieven van de Dienst Bevolking van de Stad Gent, uit **1806-1807** (f° 188) en **1808-1810** (f° 191), komt de naam van de eerste eigenaar **Van Huffel Pierre** (1) voor het eerst voor in *l'an X* (1801-1802), doch niet als verblijvende op de Oudevest maar

wel aanvankelijk op het adres Ottogracht 389 en na 5 januari 1813 in de Sint-Katelijnestraat 305 (2). Hij staat er vermeld als 'peintre' (kunstschilder of huisschilder?) komende van Geraardsbergen, samen met zijn echtgenote Van Damme Marie en zijn dochter Flavie Melanie.

In de volkstelling **1813-1817** (f° 305) is zijn woonhuis aangegeven onder Sint-Katelijnestraat 7. Van Huffel wordt daar voor het eerst vermeld als zijnde geboren te Geraardsbergen op 17 april 1769, en zijn echtgenote in dezelfde stad op 14 maart 1770. Zijn drie kinderen zijn eveneens in Geraardsbergen geboren, respectievelijk Flavie Melanie op 1 december 1799, Marie Camille op 13 augustus 1801 en Eugène Charles op 14 juli 1803.

Op de adressen Oudevest 28 en Oudevest 30 zijn respectievelijk een zekere Daenens, 'contre-mâitre' (bij het bedrijf Van Huffel?) en een 'atelier' (katoenspinnerij Van Huffel) vermeld.

De volkstelling 1813-1817 (f° 105 e.v.) leverde ons weinig nieuwe gegevens op, buiten een inzicht in de structuur van de percelen waarop later de katoenfabriek De Smet-Guequier uitbreiding zal nemen:

Oudevest 22, beluik (acht huisjes) Oudevest 24, beenhouwerij Van

Stoom op de Oudevest !

Pieter Vanhuffel, 'gepatenteerd fabrikant' wonende in de Sint-Katelijnestraat nr. 7 ziet zich in 1823 in de onmogelijkheid de concurrentie het hoofd te bieden indien hij zijn rosmolen niet mag vervangen door een stoommachine, als laatste 'opoffering', om zijn broodwinning niet te verliezen.

Zijn keuze viel daarbij op een hooggedrukmachine, systeem Woolf, vanaf 1819 uit Engeland geïmporteerd door weduwe De Looze uit het Prinsenhof. Dit type machine vond gretig afname in de vroege Gentse katoennijverheid.

(SAG, Fonds Commodo & Incommodo)

Messieurs Les Bourgeois
et Chevins de la Ville de Gand.

Noble et honorable Seigneurs !

Le Souffigné P. Vanhuffel fabricant Potable sur St-Cathierin^{noy}
à Gand représente très respectueusement que se trouvant dans
l'impossibilité de soutenir la Concurrence en travaillant avec
des charbons, avec les autres fabriques qui font Employ de la
Machine à Vapeur, se trouve dans la nécessité de faire encore un
dernier sacrifice, afin de ne pas perdre toute Ressource, pour tirer
un intérêt quelconque d'un Establishment, qui a déjà absorbé une
fortune honnête, ce qui ne seroit pas seulement ruinieux pour
lui, mais entraîneroit en même temps un grand nombre d'Ouvriers
qu'il a constamment occupés (même dans une Saison Rigoureuse et
travaillant à perte) dans un Etat de misère.

il prie donc Noble et honorable Seigneurs qu'ils voudraient lui
accorder la permission de placer dans la dite fabrique side Vremy Rempart
no 30 devant de filature de Coton) une Machine à Vapeur avec le
haute Pression System de Woolf. Ce dernier System a un grand
avantage sur les précédentes, pour ce qui concerne le voisinage &
Caut, qu'il lui occasionne pas plus de fumée qu'une cheminée ordinaire
aussi le plus proche Propriétaire Mr Van de Cappell, qui même
a dressé le plan ci-joint, n'y trouve pas le moindre inconvénient pour
ses propriétés qui s'y trouvent pour ainsi dire enclavées.

Si contre toute attente Messieurs des Voisins inspirés par de fausses
allarmes, se trouvoient en opposition avec ma demande, j'espère
que dans votre Sagesse vous saurez en apprécier la valeur, en considérant
en même temps, que le Corps de Batiment étant placé sur le pendement

Loo Jean

Oudevest 26 (het perceel waar later de zg. directeurswoning zou verrijzen), beluik (12 huisjes)

Oudevest 28, meester-gast Daenens met familie

Oudevest 30, 'atelier'

Oudevest 32 en 34, twee beenhouwers Van Loo François en Van Melle-Van Loo.

Het grootste deel van het huizenblok tussen Oudevest en Minne-meers wordt trouwens ingenomen door (hoofdzakelijk) beluiken en bedrijfsgebouwen.

Volgens de volkstelling 1818-1820 (f° 190) is het gezin **Van Huffel** uitgebreid met dochter Gabriëlle, geboren te Gent op 8 september 1806 en blijkt zoon Eugène, in tegenstelling met de gegevens van de vorige volkstelling, geboren te zijn te Gent, niet te Geraardsbergen.

Het bedrijf op de Oudevest 30 wordt voor het eerst aangeduid als 'fabrique'.

De volkstelling **1821-1823** levert geen nieuwe gegevens op.

Uit dit laatste jaar dateert, volgens het Fonds Commodo & Incommodo, evenwel de aanvraag door **Van Huffel** van een eerste stoommachine ter vervanging van de rosmolen ('manège') die tot dan in zijn bedrijf de drijfkracht leverde (SAG, Modern Archief, Fonds Commodo & Incommodo).

Volgens de volkstelling van 1824-1826 blijkt de oudste dochter **Van Huffel** gehuwd met een zekere **Ceuterick** en verhuisd naar de 'Boterplaets' 3 (Beverhoutplein) op 4 juni 1827 (cfr. volkstelling **1827-1829**).

Zoals later blijkt is dit slechts tijdelijk in afwachting van de bouw van de zg. directeurswoning op de Oudevest in 1828, vermoedelijk een 'huwelijks-geschenk' van Van Huffel. Zijn schoonzoon Ceuterick zal mede het bedrijf leiden.

In de volkstelling 1827-1829 (f° 176) is Van Huffel nog als 'schilder' opgenomen, alhoewel hij blijk-

baar al sinds 1813 (eerste vermelding van de katoenspinnerij '**Van Huffel en C°**' in de Wegwijzer van Gent, een soort reclamegids) als katoenfabrikant op de Oudevest actief is.

Het perceel Oudevest 26 blijkt nog tot 1828 ingenomen door hogervermeld beluik doch zoals bekend, wordt het nog in datzelfde jaar gesloopt en vervangen door een statige burgerwoning n.o.v. architect J.B. van de Capelle.

De beroepsstructuur van de verdreven beluikbewoners is in die periode hoofdzakelijk opgebouwd uit wevers, katoenspinners, een hoedenmaker, schoenmakers, een geelgieter, een 'invulder' en dagloners.

Oudevest 30 staat vermeld als werkhuis.

Daenens Louis (geboren Gent 16 maart 1768) staat vermeld als 'onderbaes' en blijkt verhuisd naar Oudevest 32.

Van Huffel wordt het eerst vermeld als 'fabricant' in de volkstelling **1830-1832** (f° 96). Zijn zoon Eugène is ondertussen gepromoveerd tot advocaat.

Als beroep van **Ceuterick Louis** (geboren Sint-Martens-Leerne op 21 mei 1801, te Gent ingeschreven in 1825) staat eveneens 'fabrikant' aangegeven. Ondertussen is de familie Ceuterick-Van Huffel aangegroeid met twee kinderen: Herminia (Gent, 4 juli 1827) en Theofilus (Gent, 9 mei 1828).

Tot 1840 zou de fabriek op de Oudevest echter als **Van Huffel en C°** (tot 1836), of als **Van Huffel en Zoon** (tot 1839) in de Wegwijzer der Stad Gent opgenomen blijven. Slechts vanaf 1840 wordt in dezelfde bron de katoenspinnerij als **Ceuterick-Van Huffel** vermeld.

De kadastergegevens bewijzen echter tot 1845 het eigendomsrecht van Pieter Van Huffel.

De volkstellingen van **1833-1837** (f° 147, 171) en **1838-1846** (f° 190) leveren ons enkele gegevens over het einde van de samenwerking tussen Van Huffel en

Fragment arduinen kussenblok voor verticale stoommachine hogedruksysteem Woolf, herbruikt als kolomfundering in recentere uitbreiding van Desmet-Guequier, op enkele meters van de plaats waar in 1823 de eerste stoommachine werd geplaatst.

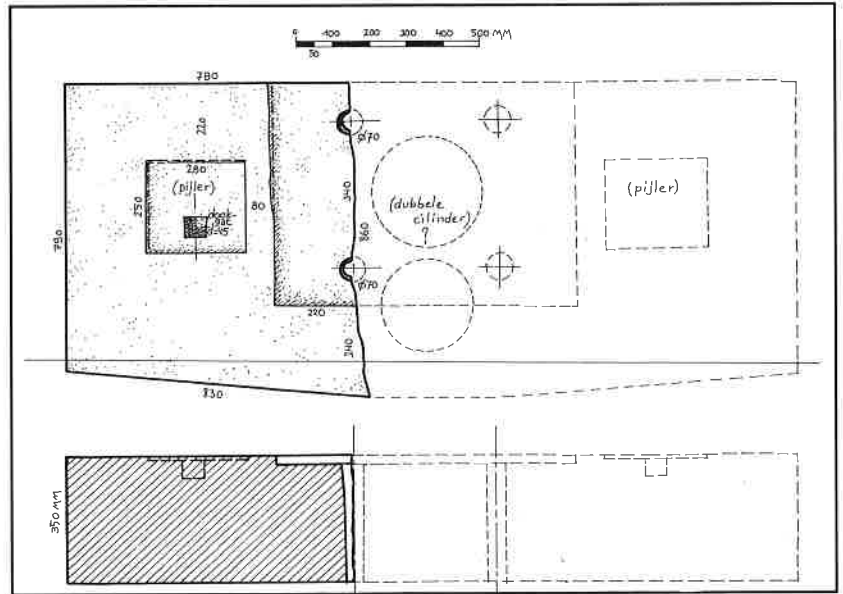
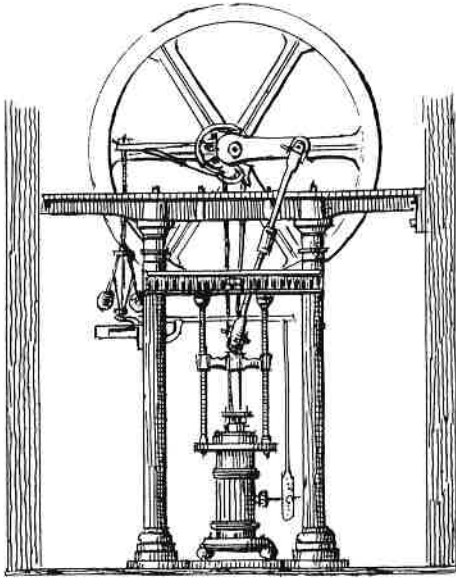
In de rand een analoog type verticale stoommachine vervaardigd in de Gentse constructiewerkplaatsen Steinberg en C°.

(archief MIAT)

Ceuterick. Van Huffel is steeds in de Sint-Katelijnestraat 7 blijven wonen (als 'fabricant') tot 1844, jaar van zijn overlijden (12 augustus 1844). Een maand later sterft zijn echtgenote Van Damme Marie eveneens (28 september 1844). Een jaar eerder, op 1 januari 1843, was Ceuterick Ludovicus reeds komen te overlijden. Zijn weduwe verliet de Oudevest voor Hoogpoort 8.

Volgens het archief van het kadaster zou in **1845** de directeurswoning gedeeltelijk zijn verbouwd (uitgebreid?), vermoedelijk in functie van de overname van het bedrijf van de katoenspinnerij door ene **Guequier** (Ghequière) eind 1844, begin 1845. Uit **1846** dateert de eerste vermelding van het bedrijf **Ghequière en C°** gelegen aan de Minne-meers (Oudevest) in de Wegwijzer der Stad Gent.

In de buurt, aan de overzijde van de Leie op de Huidevetterskaai was een gelijknamige weverij gevestigd (achtergebouw van het huidige Van Crombrugge-genootschap). Vermoedelijk woonde Pieter Guequier in het prachtige 18e eeuwse hotel aldaar, voorhuis van zijn weverij.

*Calculus mercantile de Situation et Repartition en Coton fait en commun
Des entrepreneurs de filage de Watt Député de la Province d'Anvers*

Coton en laine										Calicots				Situation et la Caisse			
Dépense		Revenu		Profit		Dépense		Revenu		Dépense		Revenu		Dépense			
1817	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000		
1818	150 000	150 000	150 000	150 000	150 000	150 000	150 000	150 000	150 000	150 000	150 000	150 000	150 000	150 000	150 000		
1819	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000		
Total										Total				Total			

*Sur l'ordre de Monsieur
J. van der Meulen
Le 11 Juin 1819.
E. C. Van der Meulen
Propriétaire de la Fabrique
de Calicots de la Province
d'Anvers*

Vroegste vermelding van de (nog bescheiden) bedrijvigheid in de katoenspinnerij Vanhuffel, dd. 4 juni 1819. In het kader van een globale transactie van bijna 200.000 (toenmalige) francs op de markten van Basel en Frankfurt, uitgaande van het provinciebestuur van Oost-Vlaanderen onder impuls van gedeputeerde Van-

dermeersch om de nog jonge Gentse katoennijverheid te steunen, is Vanhuffel opgenomen als producent tussen de 'groten' o.a. Rosseel, De Vos, Desmetgebroeders. Vanhuffel ging scheep voor de verwerking van 6 balen ruw katoen (op een aanbod van 354 ter beschikking gestelde balen) met een waarde van ca. 3.592 francs,

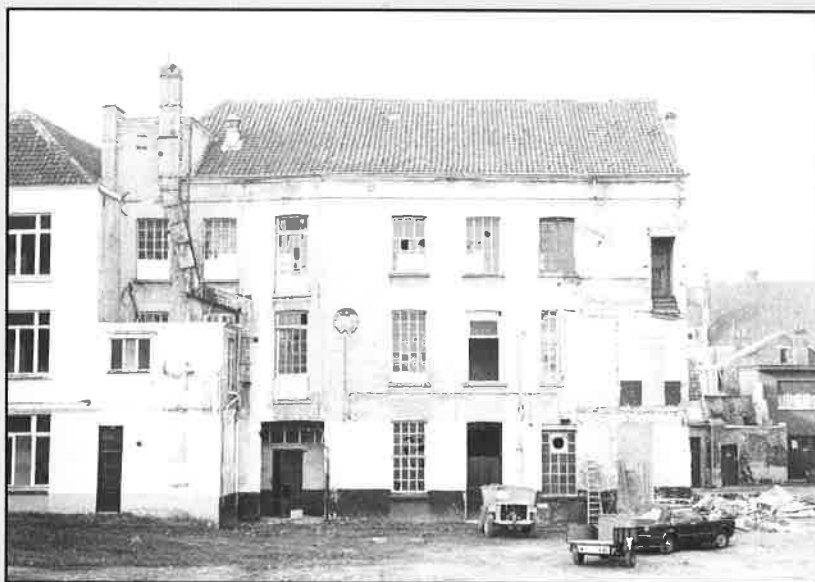
en de verkoop van 155 stuks 'calicots' (op geleverd totaal van 12.852 stuks) met een marktwaarde van ca. 3.500 francs. Vermoedelijk heeft Vanhuffel met deze overheidssteun de nodige armslag genomen, waardoor hij 4 jaar later zijn rosmolen kon vervangen door een stoommachine (Rijksarchief De Haag)

Oudste bedrijfsgebouwen van de katoenspinnerij Van Huffel-Ceuterick-Desmet-Guequier (1849-eind 19e eeuw) die werden gesloopt voor het nieuw inkomgebouwen en de aanleg van de binnentuin.

Foto boven: links van de schoorsteen het ketelhuis, rechts de oudste katoenspinnerij met verbindingsgalerij.

Foto onder: oudste katoenspinnerij (1849-55) met links, de achterzijde van de directeurswoning. (foto's archief MIAT)

De volkstelling van 1847-1856 (f° 46 e.v.) levert na het verdwijnen van Van Huffel en Ceuterick een volledig nieuwe eigendomstructuur op.

In 1856 worden de huisnummers Oudevest 30 (fabriek) en 26 (directeurswoning) gewijzigd, respectievelijk in 28 en 24 (3).

Nadat zij tot september 1848 tijdelijk verhuurd is aan een zekere Novent Pierre, professor afkomstig uit Maastricht, wordt de directeurswoning tussen eind 1848 en februari 1856 bewoond door **Dierman Ferdinand** (Gent, 6 mei 1818), Gents textielabrikant, en zijn familie (echtgenote Seth Rosalie, geboren te Gent op 19 april 1824 met hun vijf kinderen: Zenaida, geboren 5 mei 1847, Jean Jacques, geboren 1 december 1850, Alida, geboren 7 augustus 1848, Palmire Désirée, geboren 16 augustus 1849 en Alice Caroline, geboren 5 februari 1852).

Tevens verschijnt (vanaf 31 juli 1843) een figuur in dit gezin die in de toekomst een belangrijke rol zal spelen voor de katoenspinnerij op de Oudevest nl. **De Smet Adolf Marie**, geboren te Maldegem op 5 september 1824 (volkstelling 1857-1860 f° 102).

Ook al is sinds 1845-1846 **Guequier Pierre Eugène Charles** in verband te brengen met de spinnerij op de Oudevest, toch blijkt hij volgens het archief van het kadaster slechts in **1849**, samen met hoger vermelde Dierman Ferdinand, de fabriek Van Huffel aan te kopen. In hetzelfde jaar bekommt Guequier Pierre trouwens van het stadsbestuur de goedkeuring voor het oprichten van een nieuw werkhuis, rechts van de directeurswoning (SAG, reeks G12, 1849 nr. 7654). Deze bouwvraag zou volgens gegevens van het Gents Stadsarchief vermoedelijk slechts enkele jaren later, in 1855, worden gerealiseerd samen met de uitbreiding (verdubbeling) van de directeurswoning (SAG reeks G12, 1855 nr. 8721).

In **1850** laat Guequier een deel

van de katoenspinnerij slopen aan de westzijde van het perceel voor de bouw van een nieuw ketelhuis met bijhorende schoorsteen.

In **1854** wordt volgens het kadaster Guequier Pierre exclusieve eigenaar, wat in overeenstemming is te brengen met het vertrek van Dierman Ferdinand begin 1856 (vertrokken naar de Ham, bij de fabriek Dierman-Seth?).

Op basis van de gegevens van de volkstelling van **1857-1866** (f° 98 e.v.) blijkt **De Smet Adolphe** zich in te huwen in de familie Guequier Pierre, nl. met diens dochter Marie (geboren Gent 1833).

Als 'huwelijksgeschenk' bekommt De Smet Adolphe in 1857, als vennoot, van zijn schoonvader één vierde van het beheer over de katoenspinnerij Oudevest (archief kadaster). Zowel Oudevest 22 als 28 staan vermeld als bedrijfsgebouw.

In de Wegwijzer der Stad Gent wordt de katoenspinnerij in **1864** voor het eerst vermeld als **Desmet-Guequière en C°**.

Een ander interessant figuur voor de geschiedenis van de Gentse textielnijverheid is zich onder tussen op het adres Oudevest 18 komen vestigen, nl. **Dobbelaere Pieter**, 'koopman in lijnwaed' (geboren Bachte-Marie-Lerne op 5 september 1805), samen met zijn echtgenote Hulin Melanie (geboren Gent 28 maart 1823) en hun vier kinderen Henri Pieter (geboren 1847), Leontine Joanna (geboren 1850), Clara Sabina (geboren 1853) en Pieter Paulus (geboren 1856).

Met de volkstelling 1867-1880 (f° 3820 en 3821) gebeurt opnieuw een aanpassing der huisnummers. De directeurswoning krijgt nu het nummer Oudevest 42, bewoond door De Smet Adolphe, 'fabrikant'. In deze dubbelwoning trekken opnieuw een aantal leden van een familie in die nadien in het kader van het bedrijf een rol zullen spelen. Het zijn: Hebbelinck Paul Au-

guste (geboren Gent 8 juli 1849, 'employé'), Hebbelinck Paul (geboren Gent 2 mei 1857) en Hebbelinck Albert François (geboren Gent 27 juni 1880, zoon van Edmond en Steyaert Rosalie).

Dobbelaere Pierre blijft op Oudevest 40 ingeschreven als 'fabrikant'.

Ook uit de volkstelling 1881-1890 blijkt een hernummering.

De beroepsstructuur van de bewoners tussen Oudevest en Minnemeers is interessant, vooral in functie van de aanwezigheid van het bedrijf Dobbelaere:

Oudevest 24 (nieuw 20), Van Damme Theodoor, fabrikant in zeildoek,

Oudevest 28 (nieuw 26), Dobbelaere Pierre, koopman in zeildoek en op

Oudevest 30 (nieuw 28) blijkt **De Smet Adolphe** ook actief als fabrikant in lijnwaad. Drie blijkbaar op elkaar afgestemde bedrijvigheden. De nabijheid van de (zeil)scheepvaart op de Leie is daar niet vreemd aan.

Andere leden van de familie **Hebbelinck** nl. Paul Henri, 'fabrikant' (geboren Gent 8 juli 1857) en Auguste-Charles, 'employé' (geboren Gent 24 januari 1855) vestigen zich respectievelijk op de Oudevest 28 (in de dubbelwoning van De Smet Adolphe) en op Oudevest 32.

Hebbelinck Paul Henri, gehuwd met Struye Charlotte (geboren Gent 24 december 1862), zou met zijn echtgenote en vier kinderen: Adolphe Edmond (geboren 1881), Hermans Jacoba (geboren 1884), Jacques Leopold (geboren 1885) en Claire Josephine (geboren 1887), in 1888 verhuizen naar de Sint-Margrietstraat.

Zijn broer (neef?) **Hebbelinck Auguste Charles** huwde Delmotte Berthe op 17 januari 1891.

In de periode **1874-1889** breidt **Desmet-Guequier Adolphe** zijn bedrijf herhaalde malen uit, tot aan zijn overlijden, waarna vanaf 1890 zijn weduwe het beheer over de

fabriek op zich neemt (archief kadaster).

Volgens de volkstelling **1891-1900** (f° 104-106) neemt de jongste zoon van **Dobbelaere** Pieter (Oudevest 24), Pieter Paul (geboren Gent 31 mei 1854) als 'fabrikant in zeildoek' het bedrijf van zijn vader over.

Met zijn echtgenote Nijpels Adelaïde (geboren te Gent 1 september 1854) en hun vier kinderen: Luciaan (geboren Gent 19 mei 1879), Pieter Marie (geboren Gent 25 september 1880), Marie Anna (geboren Gent 22 juli 1882) en Clara Georgine (geboren Sleidinge 24 augustus 1888), zou hij na 1900 uitwijken naar Sleidinge (zie verder).

Hebbelinck-Struye Paul Henri bekomt als beheerder-bestuurder in 1891 de goedkeuring van het stadsbestuur tot uitbreiding van het bedrijf (SAG reeks G12, 1891 V18). In 1892 wordt het beheer van de katoenfabriek door de weduwe Desmet-Guequier aan hem overgedragen. Hij kan zich van dan af 'spinnerijbezitter van katoen' noemen, zoals aangegeven in het register van de volkstelling. Het jaar daarop komt hij echter schielijk te overlijden (28 april 1893).

Auguste Paul **Hebbelinck** wordt in die periode vermeld als 'comptable' van het bedrijf Desmet-Guequier.

In de daaropvolgende jaren wordt het bedrijf op vraag van weduwe **Hebbelinck-Struye** in belangrijke mate uitgebreid, o.a. met een nieuw ketelhuis en een fabrieksschoorsteen van 30 meter hoog (SAG reeks G12 1896 B37 en archief kadaster 1896, 1898).

Uit de volkstelling van 1900-1910 (f° 95) is het verdwijnen aan Oudevest 24, van het bedrijfje van Dobbelaere af te leiden (4). Dit voor de bouw van een manchesteriaans spinnerijgebouw in vier fasen (SAG reeks G12, **1905, 1909, 1912, 1913**), uitbreiding van

het bedrijf **NV Filature Desmet-Guequier**. Deze naamloze vennootschap is opgericht op 7 maart 1904. In de beheerraad zetelden De Clercq M., voorzitter, **Hebbelinck A.**, en **weduwe Hebbelinck-Struye P.** afgevaardigde-beheerders en **Struye G.**, commissaris (Wegwijzer der Stad Gent, 1915).

Oudevest 26 en 28 (nieuwe nummers 10 en 12) vormen onderdeel van de katoenspinnerij, respectievelijk als 'magasin' en 'fabrique'. Op Oudevest 30 (nieuw nummer 14) verblijft nog steeds weduwe **Hebbelinck-Struye** Charlotte als 'nijveraarster-rentenierster'. De kinderen verlaten het ouderlijk huis: Hermania huwt met Timmermans Jean en verhuist in 1906 naar Sint-Pieters-Jette, Jacques verblijft vanaf hetzelfde jaar in Algerië.

Zoon Adolphe, 'ingenieur', gehuwd met Hoste Jenny, verhuist in 1905 naar Oudevest 34 (nieuw nummer 18) met hun kinderen Paul Karel en Margaretha Elodia, in het huis van Hebbelinck Auguste.

Deze laatste, ondertussen als 'nijveraar' vermeld, verhuist samen met zijn echtgenote Delmotte Berthe en zoon Jean (geboren Gent 1892), op 26 oktober 1904 tijdelijk naar de Annonciadenstraat 31 (zie verder).

De familie Hebbelinck blijkt daarenboven nog een kasteel als buitenverblijf te Deurle te bezitten (te huren?).

De volkstelling 1911-1920 (f° 117) onthult daaromtrent verdere gegevens.

Hebbelinck-Struye Charlotte, 'bestuurster katoenspinnerij', verhuist in 1916 naar het buitenverblijf te Deurle, bij haar zoon Jacques die aldaar reeds verbleef sinds 1911.

Dochter Clara, 'boekhoudster der firma Moore-Hebbelinck in de Wolstraat', betreft in 1918 met haar echtgenoot De Clercq Marcel een woning in de Lange Meire (heden Universiteitstraat), na een verblijf te Deurle bij haar broer.

Na het verhuizen van zijn moeder gaat **Hebbelinck** Auguste Charles, 'bestuurder spinnerij' met zijn echtgenote Delmotte Bertha opnieuw in de ouderlijke woning Oudevest 14 wonen.

Hebbelinck Adolphe Edmond, 'ingénieur art et manufacture' ruilde in april 1915 met zijn familie Oudevest 18 voor Fortlaan 5.

In 1919 neemt de **NV UCO** het katoenbedrijf over. De oude NV wordt in de jaren 1920 geleidelijk geliquideerd o.l.v. De Clercq M. en Hebbelinck A. (cfr. Wegwijzer der Stad Gent 1926).

In de volkstelling van **1921-1930** (f° 109) blijft **Struye** Charlotte, weduwe Hebbelinck, 'bestuurster katoenspinnerij'. Zij keert in 1913 uit Deurle terug naar Oudevest 14 (nieuw nummer 10).

Op het adres Oudevest 16 (nieuw nummer 12) vestigt zich als nieuwe fabrieksbestuurder **De Valck Raoul** Willem (geboren 5 september 1896), gehuwd met Warie Marthe Hermania (geboren Gent 4 december 1889).

Na tussen 1919 en 1922 te zijn uitgeweken respectievelijk naar Sint-Gillis-Brussel en Antibes (Frankrijk), trok **Hebbelinck** Jean tijdelijk in op het adres Oudevest 18 (nieuw nummer 14) bij Hebbelinck August, 'bestuurder der spinnerij' en Delmotte Berthe.

Deze gekende Gentse Interbel-lum-architect was in 1919 te Antibes gehuwd met Desgeorges Hermania en vestigde zich opnieuw te Gent met echtgenote en kinderen Jacques Jan (geboren 19 februari 1920), Jan Pieter (geboren 20 juni 1921), waar Nicole Henriette werd geboren op 6 april 1924.

In 1929 zou de familie Hebbelinck verhuizen naar de Bernard Spaellaan nummer 2.

De periodes van de recentste volkstellingen **1931-1947** (f° 81-82) en **1948-1960** (f° 115) bestrijken de laatste grote uitbreidingen van de katoenspinnerij Desmet-Guequier onder het bestuur van de **NV UCO**.

Deze maatschappij dient tussen **1932 en 1960** een aantal aanvragen tot uitbreiding in bij het Gents stadsbestuur, waaronder in 1946 de bouw van een nieuwe toegang tot de fabriek aan de Oudevest tegenover de Gelukstraat, en in 1960 de bouw van een reusachtige luchtconditioneringscentrale aan de oostzijde van de spinnerij boven de nieuwe toegang (SAG reeks G12 1932, 1938, 1946, 1949, 1960).

In **1946** wordt Oudevest 8a gesloopt en verbouwd tot burelen (gelijkvloers) en magazijn (verdieping).

Oudevest 8b wordt gevormd door de ingang tot de fabriek.

De zg. directeurswoning, bij de hernummering Oudevest 10, blijft tot 1940 bewoond door weduwe **Struye-Hebbelinck** ('gepensioneerde'), jaar waarin zij verhuist naar Kortrijksesteenweg 259.

Aldaar overlijdt zij op 27 januari 1941.

Na een tijdelijke leegstand (?) in de periode van WO II wordt Oudevest 10 vanaf 31 december **1947** betrokken door **De Porre Marcus Augustus** (geboren Gent 3 maart 1911), 'fabrieksbestuurder', met zijn echtgenote Bonte Henriette Thomasinne (geboren Jemeppe/Sambre 11 april 1920), 'bediende', en kinderen Guy Marie (geboren Gent 24 januari 1946) en Claudine Marie (geboren Gent 2 augustus 1947).

Oudevest 12 (nieuw 12a) blijft bewoond door **De Valck Raoul**, 'fabrieksbestuurder', met familie. Vanaf 1949 worden Oudevest 14 en 16 als woning afgeschaft en ingelijfd bij de katoenspinnerij. Oudevest 14 blijft tot 22 mei 1944 bewoond door Delmotte Berthe, weduwe van **Hebbelinck August**, dag van haar overlijden. Haar echtgenoot was reeds enkele jaren daarvoor, op 25 februari 1939 overleden.

In **1952** (?) wordt op het adres Oudevest 10 (nieuw nummer 12 vanaf augustus 1960), de nieuwe 'directeur weverij-textielbedrijfslei-

der' **Laveyt Constant Bernardus** (geboren Adegem 18 april 1909) met zijn echtgenote Bonte Martha Malvina (geboren Adegem 21 november 1906) en zoon Georges Lucien (geboren Gent 21 maart 1931), scheikundige, gehuisvest. De vroegere fabrieksbestuurder, De Valck Raoul Willem, verblijvende op Oudevest 12 (14), komt te overlijden op 11 november 1954.

In **1975** houdt het katoenbedrijf **UCO-Desmet-Guequier** op te bestaan.

Als vervolg op een eerste opgraving o.l.v. stadsarcheoloog Patrick Raveschot (†), uitgevoerd in april 1987 op het site van de oudste stoominstallatie in 1823 door Van Huffel opgericht, werd een jaar later een tweede campagne ondernomen. Daarbij werd de volledige samenhang van de installatie: fundering stoomketel en vierkante schouw, waterput, duidelijk. De foto toont de rookmond tussen de fundering van de stookketel (vooraan) en vierkante schoorsteen (achteraan), waarbij de door de hitte aangetaste baksteen en gekromde ijzeren staaf duidelijk zichtbaar is.

VOETNOTEN

(1) Voor basis historiek bedrijf cfr Wandelingen n° 1 'Rondom de Minnemeersgracht'

(2) Onder het Empire gebeurde de huisnummering op een andere dan na 1815

(3) Dergelijke huisnummerwijzigingen zijn meestal een teken van samenvoeging van percelen, in dit geval de versmelting tot één bedrijf

(4) Nijveraar **Dobbelaere Pieter Paul** verhuisde immers op 15 juli **1904** definitief naar Sleidinge, Dorp 88, alwaar hij met o.a. zijn zoon Luciaan 'fabrieksbestuurder' de NV Calcutta zal uitbouwen.

Bestuur bedrijf Sleidinge, volgens gegevens gedenkplaat aldaar:

- Petrus (Bernardus) Dobbelaere-Hulin (°1805): 1848-1880
- Pierre-Paul Dobbelaere (°1854)
- en G. De Muynck: 1880-1901
- Calcutta wordt een NV in 1901.

